

POLITICAL SCIENCE FORUM

VOLUME 20

**Political leaders against
contemporary threats and crises**
Challenges for leaders and political parties

Edited by
Maciej Hartliński

2017

FORUM POLITOLOGICZNE

TOM 20

**Przywódcy polityczni wobec
współczesnych zagrożeń i kryzysów
Wyzwania dla przywódców i partii politycznych**

pod redakcją
Macieja Hartlińskiego

2017

Recenzent
Dr hab. Tomasz Słomka

Rada Programowa
Teresa Astramowicz-Leyk, Selim Chazbijewicz, Marcin Chelminiak,
Janusz Filipkowski, Degefe Kebede Gemechu, Tadeusz Iwiński,
Marek Jabłonowski, Wojciech Jakubowski, Krzysztof Gładkowski,
Igor Kąkolewski, Paweł Woroniecki, Waldemar Żebrowski, Arkadiusz Żukowski

Redakcja wydawnicza
Paulina Jarzynka

Skład
Paulina Jarzynka

Projekt okładki
Pracownia Wydawnicza „ElSet”

ISBN 978-83-89559-81-4
ISSN 1734-1698

© Copyright by
Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Wydawca
Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Druk i oprawa
Zakład Poligraficzny
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

SPIS TREŚCI

Wstęp	
Maciej Hartliński	13
Część I	
Wyzwania i zagadnienia w analizach teoretycznych	
Andrzej Chodubski	
Model przywództwa politycznego w kształtującej się	
cywilizacji informacyjnej	19
– Summary	34
Jerzy Sielski	
Geniusze polityki i mężowie stanu	35
– Summary	53
Przemysław Piotrowski	
Problematyka przywództwa politycznego	
w refleksji Maurice’a Cowlinga	55
– Summary	79
Łukasz Cięgotura, Beata Kosiba	
Moralny aspekt przywództwa politycznego	81
– Summary	94
Joanna Wieczorek-Orlikowska	
Przywództwo polityczne w świecie postmoralności	
Niklasa Luhmanna	97
– Summary	115

Joanna Obrębska, Maciej Hartliński

- Teoria gier w procesie podejmowania decyzji
przez przywódców politycznych
w sytuacjach słabej zgodności interesów117
– Summary132

Tomasz Bojarowicz

- Liderzy polityczni a podziały społeczno-polityczne w Polsce133
– Summary148

Seweryn Krzyżewski

- Wzbudzanie motywacji okołoreligijnych w sytuacji
zagrożenia jako wyróżniona postać politycznej
instrumentalizacji religii – próba ujęcia teoretycznego149
– Summary170

Część II**Wyzwania dla partii politycznych****Łukasz Tomczak**

- Kompetencje przywódców polskich partii politycznych
wobec członków partii.175
– Summary191

Natalia Glińska-Jackowska

- Model wyboru przywódcy w polskich partiach politycznych193
– Summary211

Marcin Pliszczyński

- Przywództwo w Partii Zieloni.213
– Summary228

Dagmara Suberlak

- Program Partii Konserwatywnej
pod przywództwem premiera Davida Camerona229
– Summary242

Agata Kalabunowska

Niemieckie ugrupowania protestu i ich przywódcy jako przykład odpowiedzi społeczeństwa na wyzwania współczesności	245
– Summary	271

Marcin Chruściel

Przywódstwo w partiach regionalnych jako typ przywództwa transformacyjnego? Reakcja liderów partii regionalnych na kryzys migracyjny i unijne plany jego rozwiązania	273
– Summary	304

Noty o autorach	307
About the authors	311

CONTENTS

Introduction	
Maciej Hartliński	13

Part I **Challenges and issues in theoretical analysis**

Andrzej Chodubski	
Model of political leadership	
in developing information civilization	19
– Summary	34

Jerzy Sielski	
Policy geniuses and statesmen	35
– Summary	53

Przemysław Piotrowski	
The issue of political leadership	
in the thought of Maurice Cowling	55
– Summary	79

Łukasz Cięgotura, Beata Kosiba	
Problem of morality in theory of political leadership	81
– Summary	94

Joanna Wieczorek-Orlikowska	
Political leadership in the post-moral world	
of Niklas Luhmann	97
– Summary	115

Joanna Obrębska, Maciej Hartliński

Game theory in the process of political leaders' decision making in the situation of low congruence of interests	117
– Summary	132

Tomasz Bojarowicz

Political leaders and social and political cleavages in Poland	133
– Summary	148

Seweryn Krzyżewski

Activating quasi-religious motivation in the threat situation as a distinguished form of political instrumentalization of religion	149
– Summary	170

Part II

Challenges for political parties

Łukasz Tomczak

Competences of Polish political parties leaders in relation to party members	175
– Summary	191

Natalia Glińska-Jackowska

Election model of leaders in polish political parties	193
– Summary	211

Marcin Pliszczyński

Leadership in Green Party	213
– Summary	228

Dagmara Suberlak

The Conservative Party Programme under the leadership of Prime Minister David Cameron	229
– Summary	242

Agata Kalabunowska

German protest parties and their leaders	
as a response of the society	
to the challenges of modernity	245
– Summary	271

Marcin Chruściel

Regionalist Party Leadership	
as a Transforming Leadership Type?	
The Case of Regionalist Leaders' Reaction	
to the Migrant Crisis and the EU Measures Addressing It	273
– Summary	304

Noty o autorach	307
About the authors	311

Analizy metateoretyczne, którym zostały poddane najważniejsze koncepcje motywacji, wskazując na wielość mechanizmów motywacyjnych, pozwalają każdy z nich przyporządkować do jednego z czterech modeli¹⁴. Umożliwiają one całościową charakterystykę mechanizmu motywacyjnego dzięki wykorzystaniu kilku wymiarów. Pierwszy z nich stanowi lokalizacja źródła motywacji – na zewnątrz bądź wewnątrz podmiotu; obrazowo mówiąc – motyw zewnętrzny „przyciąga”, motyw wewnętrzny „popycha” go do działania. Drugi to „znak” motywacji – zgodnie z nim może ona przybrać charakter dążenia (propulsji) bądź unikania (repulsji). Trzeci wymiar można określić jako poziom automatyzmu działania motywacji; umożliwia on stwierdzenie udziału w procesie motywacyjnym procesów poznawczych. Czwarty da się potraktować jako wymiar wyższego rzędu, nadbudowujący się nad pozostałymi, albowiem pozwala ująć ten proces w kategoriach stopnia złożoności oraz „zaawansowania rozwojowego”.

Najprostszy mechanizm motywacyjny da się opisać w kategoriach modelu homeostatycznego. Zgodnie z nim źródło motywacji zlokalizowane jest wewnątrz organizmu w postaci najbardziej podstawowych jego potrzeb. Cały mechanizm motywacyjny tworzy stosunkowo prostą sekwencję zdarzeń, rządzoną regułą sprzężenia zwrotnego ujemnego: potrzeba uruchamia działania zmierzające do jej zaspokojenia i trwające tak długo, dopóki do tego nie dojdzie. W momencie zaspokojenia potrzeby za pomocą adekwatnego obiektu gratyfikacji motywacja wygasa. Dlatego można powiedzieć, że taki mechanizm motywacyjny zapewnia „zaledwie” przywrócenie organizmu do poprzedniego stanu równowagi, naruszonego przez czynniki sytuacyjne.

Różniący się od modelu homeostatycznego lokalizacją źródła motywacji na zewnątrz organizmu model przynętowy opisuje sytuację przyjmowania przez bodziec funkcji motywującej ze względu na swoją „atrakcyjność”. Nie da się wykluczyć, że niektóre motywacje okołoreligijne uruchamiają ludzkie zachowania wedle tego modelu – zwłaszcza te ich odmiany, których istotnym elementem są rozliczne postaci lęku. Poczucie niepewności – jako jedna z nich – może stać się źród-

¹⁴ K.B. Madsen, op. cit.